

Sarah Forsyth

Mijn leven in de hel

Inleiding

Het waren vooral de honden.

Het waren twee bullmastiffs en ze zaten dag en nacht aan weerskanten van de deur. Die zat al op slot, maar als ik aan de deurkruk morrelde, blaften ze als een bezetene en ik wist dat er dan meteen iemand zou komen om poolshoogte te nemen. Ik was bang voor de mannen die zich naar de deur van dat have-loze, smerige, ellendige kamertje haastten, maar ik was als de dood voor die honden. Ik wist waartoe ze in staat waren en wat ze zouden doen als ze de kans kregen, als de mannen die on-dieren op me loslieten.

Later was dat wat niemand leek te begrijpen. ‘Waarom ben je niet weggelopen?’ vroegen ze. ‘Je moet toch ooit wel een kans hebben gekregen ervandoor te gaan?’

Maar die honden lagen daar altijd. Door die beesten, door de mannen en door de drugs die ze me dag in dag uit voerden, net zo lang tot ik niet meer wist wat boven en onder was en ik dat vreselijke stadium had bereikt waarop ik hen net zo hard nodig had als haatte, was er echt geen hoop.

Dat wisten ze natuurlijk. Ze hadden er hun uiterste best voor gedaan om het zover te krijgen door me aan de crack te verslaven. En door me de gekmakende stuipen op het lijf te jagen door een jong meisje vlak voor mijn neus een kogel door het hoofd te schieten.

Wankelend bewoog ik me door die dagen, weken, maanden en elke dag was hetzelfde: mannen en drugs, nog meer drugs en nog meer mannen. Mijn leven ebde weg, net zo traag als het gore bruine water van de gracht naar de Noordzee spoelde. Hoeveel mannen betaalden er honderdvijftig gulden voor een egoïstische ontlading van een paar minuten? Ik zou het niet weten: tegen de tijd dat de gedachte om de tel bij te houden bij me op kon komen, kon ik al niet meer tellen.

Hoeveel crack, hoeveel lijntjes coke en kalmerende marihuana heb ik gebruikt? Ik had ze niet kunnen optellen. Iemand deed dat natuurlijk wel, in Amsterdam is niets gratis, althans niet in de rosse buurt. En ik heb de rekening betaald van de drugs die mijn hersens versuften terwijl ik mijn lichaam verpatste in dat aftandse peeskamertje met zijn neonverlichting aan de gracht. Ik heb de rekening betaald door mijn lichaam opnieuw te verkopen. Het was een vicieuze cirkel die zich tien tot vijftien keer per dag, zeven dagen per week herhaalde.

Nee, ontkomen aan die hel was er niet bij. Niet voor die bewuste dag toen ik door de mist van mijn verslaving een heel klein kansje zag en op de een of andere manier de kracht vond het te grijpen. Niet voor die dag waarop mijn benen me wegdroegen terwijl ik het in gedachten uitgilde van angst. Niet voordat iemand me bijna voor het eerst van mijn leven te hulp kwam en naast me bleef staan, niet omdat ze iets van me moest, maar gewoon uit menselijkheid.

Dat was het begin van mijn vertrek uit de hel: dat eerste blijk van onzelfzuchtige vriendelijkheid. Maar als ik toen had geweten hoe lang de reis en hoe zwaar het pad zouden zijn, zou ik dan de kracht hebben gehad om eraan te beginnen?

Ik weet het echt niet.

1

Maandagskind

Ik ben op maandag 26 januari 1976 geboren in het Queen Elizabeth Hospital in Gateshead.

‘Monday’s child is fair of face’ luidt het oude rijmpje, en ik heb geboft dat ik het uiterlijk van mijn moeder heb geërfd. Ze was en is een tengere vrouw met een mooie bos donkere krullen en grote bruine ogen die twinkelen van vriendelijkheid en liefde. Ze is nu in de vijftig, maar ziet er zo jong uit dat ze voor een oudere zus kan doorgaan.

Mijn vaders uiterlijk is een heel ander verhaal. Zoals ik al zei, heb ik erg geboft.

Ik was het tweede kind. Mijn grote broer was anderhalf jaar ouder dan ik en mijn zusje was zeven jaar jonger. We woonden met zijn allen in zo’n rijtjeshuisje dat ze tegenwoordig gebruiken voor tv-films die zich in de tijd van de Eerste Wereldoorlog afspelen.

In 1976 was Gateshead een vervallen gat op de zuidelijke oever van de Tyne, enigszins overschaduwde door zijn grote broer Newcastle aan de overkant. Toen ik klein was, heb ik in een boek de geschiedenis van de stad nageplozen. Er hebben al sinds de Romeinse tijd mensen gewoond en Gateshead zou ‘het Begin van de (Romeinse) heerweg’ betekenen.

Maar de latere geschiedenis van de stad is niet bepaald inspirerend: er zijn een paar halfberoemde voetbalsterren gebo-

ren en af en toe een victoriaanse industrieel en een vrouw die later bekendheid zou verwerven als pornstar in Hollywood. Maar er zijn in elk geval twee beroemdheden doorheen gereisd die hun indrukken hebben doorgegeven. In de achttiende eeuw beschreef dr. Johnson de stad als een 'groezelig achterbuurtje van Newcastle'. Bijna tweehonderd jaar later verkondigde J.B. Priestley dat een 'echte beschaving zo'n plaats niet zou hebben kunnen voortbrengen'. Voor de goede orde voegde hij eraan toe dat het ontworpen moest zijn 'door een vijand van het menselijk ras'.

Ik heb het grootste deel van mijn leven in en bij Gateshead gewoond. Sindsdien is er maar weinig veranderd en dat zal waarschijnlijk ook nooit gebeuren.

Mijn vader was zo'n beetje een plaatselijke ondernemer. Hij had vroeger twee winkels voor diepvrieskasten en een restaurant, maar ik heb ook herinneringen aan hem als handelsreiziger die het hele noordoosten afreisde. Ik heb geen idee wat hij verkocht en ik stelde nooit veel vragen over hem. Mama was meestal de huisvrouw die voor de kinderen zorgde, maar soms werkte ze in de nachtdienst van een plaatselijke fabriek. Papa verzamelde ons kinderen vaak in het holst van de nacht om haar op te halen.

Financieel hadden we het vrij goed. In tegenstelling tot een heleboel andere mensen in de stad zorgde mijn vader er altijd voor dat we in een koophuis woonden in plaats van een huurhuis. We woonden in mooie buurten, hadden altijd meer dan genoeg te eten en ik had nooit gebrek aan speelgoed of kleren. Zo hoorden we min of meer tot de middenklasse van Gateshead.

Als kinderen waren we echt dikke maatjes en we waren dol op mama. Vooral ik had een hechte band met haar, deels misschien omdat ik haar eerste dochter was en er altijd iets bijzonders is tussen een moeder en haar eerste meisje. Ik vond die hechte band met mijn moeder heerlijk en ook dat ik de rol van

grote zus van twee andere kinderen mocht spelen, al was mijn broer in feite ouder dan ik.

Van buiten af moet het eruit hebben gezien als een prachtgezinnetje. Drie levendige, opgeruimde kinderen, een aantrekkelijke, liefhebbende moeder en een vader die op de gekste tijden werkte om ervoor te zorgen dat het ons aan niets ontbrak.

Maar achter de voordeur speelden we helemaal geen lief en gelukkig gezin.

Achter zijn façade van goede vader uit de middenklasse was papa een gewelddadige hufter, vooral als hij gedronken had. Hij mishandelde mama met zijn vuisten, smeed haar dingen naar het hoofd en sneed haar zelfs met een mes. Een keer gooide hij haar een melkfles naar het hoofd, zo'n ouderwetse van glas die bij iedereen in de straat 's morgens vroeg werd bezorgd. Ze had zo'n lelijke snee in haar gezicht dat ze naar het ziekenhuis moest om de wond te laten hechten. Papa wilde haar met alle geweld met de auto brengen – al was hij stomdronken – en dus werden de kinderen voor de zoveelste keer midden in de nacht in de auto geduwd om mee te rijden. We zaten doodsbang te gillen toen hij door het verkeer in de straten van Gateshead slingerde; papa hoorde ons niet eens, die was te ver heen. Toen ons lawaai uiteindelijk door zijn beneveling drong, was zijn reactie typerend.

‘Hou godverdomme je bek. Hou je bek of ik kom persoonlijk naar achteren om hem dicht te slaan.’

We hielden onze mond. We hadden genoeg ervaring met papa's geweld om te weten dat hij met alle plezier midden op de weg zou stoppen om zijn woorden kracht bij te zetten.

Naarmate ik ouder werd, zag ik steeds beter hoe mijn vader echt was achter het masker van succesvolle, plaatselijke zakenman. En de waarheid was dat hij een schoft was. Het geld dat binnen bleef rollen was bijvoorbeeld niet echt van ons. Papa lichtte constant mensen op en gedurende mijn hele jeugd ver-

schenen er mannen aan de deur – grote, soms angstaanjagende mannen – die mijn vader moesten hebben en geld van hem eisten dat hij hun schuldig zou zijn. Wij kinderen waren getraind om hen af te poeieren: ‘O, mijn papa is op dit moment in het buitenland. Nee, ik heb geen idee wanneer hij weer terugkomt. Misschien weet mijn mama het, maar zij is even weg.’ En dan verdwenen ze weer in de nacht, soms mopperend, vaak dreigend. Tot de volgende keer.

Het was geen makkelijke jeugd en dikwijls waren we als kinderen te bang om te gaan slapen, voor het geval er iemand aan zou kloppen die vastbesloten was om binnen te komen en op de een of andere manier de hand te leggen op het geld dat mijn vader hem schuldig zou zijn. Maar het had één heel positief effect: wij drieën waren heel dik met elkaar, ik denk omdat we een gemeenschappelijke vijand hadden. En naarmate we opgroeiden, werd de band met onze moeder steeds sterker. Zij fungeerde als schild voor het merendeel van papa’s geweld en had elke dag te maken met de effecten van zijn frauduleuze praktijken en chicanes. Gateshead is niet zo groot en de rodde-laars zwegen niet: het moest een hel voor haar zijn geweest om de voorkeur uit te gaan in de wetenschap wat de mensen achter haar rug om over ‘die verrekte lui van Forsyth’ zeiden.

Ja, al met al was papa een beetje een opportunist die altijd met één been aan de verkeerde kant van de wet stond, en mama mocht de kastanjes uit het vuur halen.

Ook kon hij totaal gevoelloos zijn. Een keer op kerstavond zou hij een poppenhuis in elkaar zetten dat hij als kerstcadeau voor mijn zusje had gekocht, maar hij had geen zin om thuis te blijven om het te doen. Mama wilde met alle geweld dat we hem gingen zoeken. Uiteindelijk troffen we hem achter een borrel in een striptent waar hij naar meisjes keek die hun kleren uittrokken voor vieze oude mannetjes zoals hij. Zalig kerstfeest, paps.

En ja, hij was ook gewelddadig. Hij was nooit te beroerd om

zijn vuisten te gebruiken om juist die mensen pijn te doen van wie hij zou moeten houden.

Maar dat was allemaal nog niet het ergste, bij lange na niet. Als het alleen om het geld en het geweld was gegaan, en het eeuwige gevoel op de rand van een vulkaan te leven die elk moment kon uitbarsten om ons kinderen onder de brandende lava te bedelven, zou ik hem nog niet zo haten als ik nu doe. Ik haat mijn vader namelijk en tot op de dag van vandaag ben ik bang voor hem. Mijn vader was niet alleen een dief en een bullebak, hij was ook pedofiel.

Papa heeft me vanaf mijn derde jaar seksueel misbruikt. Mijn hele jeugd liet hij me walgelijke dingen met hem doen die hij waarschijnlijk lekker vond, maar die mij heel veel pijn hebben gedaan. Soms gebeurde dat in bed, dan kroop hij er bij mij in, of anders liet hij zich door mij in het echtelijk bed bevredigen. Of het gebeurde in bad. Papa bood 's avonds dikwijls aan om me in bad te doen. 'Heeft je mama ook even rust,' zei hij dan. O, hij was zo attent, mijn vader.

Ik kan me niet precies herinneren hoe of wanneer het begon. Vind je het gek? Ik was drie. Maar wel kan ik me nog duidelijk dat verschrikkelijke gevoel van angst herinneren, angst die op mijn borst en buik drukte, die me de adem benam, die me duizelig en misselijk maakte, als ik wist dat papa op het punt stond me weer te gaan betasten.

'Ons geheimpje' noemde hij het. Iets wat bijzondere, kleine meisjes met hun vader deden omdat ze van hem hielden. Nu nog kan ik me er amper toe brengen om die verschrikkelijke zin op te schrijven. Wat verschrikkelijk pervers om een kind zo'n liefdesboodschap te vertellen; wat een afschuwelijk egoïstische manier om iets wat zo mooi kan zijn in iets lelijks en hardvochtigs te veranderen.

Hoeveel nachten heb ik niet in bed liggen luisteren naar de voetstappen van mijn vader die de trap op kwam, in het besef dat hij voor mij kwam? Hoe vaak ben ik niet onder de dekens

gekropen en deed ik net alsof mijn bed een bastion met hoge stenen muren was om het kwaad buiten te houden, en probeerde ik de angst die in me opkwam te bezweren? Hoe hard knee ik niet mijn ogen dicht en bleef ik doodstil liggen doen alsof ik sliep, te bang om ook maar adem te halen? Het haalde natuurlijk nooit iets uit: als papa mij wilde, liet hij me heus niet slapen. En dus voelde ik zijn gewicht op de rand van het bed zakken, hoorde ik zijn ademhaling en rook ik zijn kegel van drank en sigaretten wanneer hij zich over me heen boog. Daarna schoof hij zijn handen onder de dekens om binnen de veilige muren van mijn ingebeelde kasteel te dringen en voelde ik zijn dikke, ruwe volwassen vingers waar een kind die nooit zou mogen voelen.

Toen ik ouder werd, hield het misbruik gelijke tred met mijn lichamelijke ontwikkeling. Nu betastte hij mij niet alleen, maar moest ik hem ook betasten, van betasten werd het masseren met als gevolg de onvermijdelijke smurrie. En al die tijd was het ons geheimpje, iets wat zo bijzonder was dat niemand het ooit zou begrijpen, dus kon ik er maar beter niets over zeggen.

Wanneer beseftte ik dat het fout was? Wanneer drong het tot me door dat dit niet was wat papa's met hun kleine meisjes doen, althans geen normale papa's en dochters. Ik denk dat het was toen hij hem in mijn mond stak. En ik wist het zeker toen hij me met geweld binnendrong. O ja, toen wist ik het wel, ik wist dat het gewoon een nieuwe manier was waarop papa me met plezier pijn deed. En hij drong me niet alleen binnen met zijn vingers en zijn penis. Hij duwde ook messen of vorken naar binnen. Soms kreeg ik een snee en bloedde ik. Maar natuurlijk kon niemand de littekens zien want die zaten vanbinnen.

Maar de moeilijkheid met littekenweefsel is dat het almaar toeneemt en de beschadigde plek overdekt met een beschermende laag eeltachtige huid. En net zoals zich korsten vorm-

den over mijn lichamelijke verwondingen, ontwikkelde ik ook een manier van omgaan met de psychische pijn van dat misbruik.

Ik veranderde van een liefhebbend en zorgeloos kind, van een grote zus voor mijn broer en zus, van iemand die o zo dikke maatjes was met mama, in een weerbarstig kind met wie niet te leven viel. Ik kreeg wilde, onbeheerste driftaanvallen, daagde iedereen uit om bij me in de buurt te komen en verzet te mij tegen alle pogingen om me tot bedaren te brengen. Ik schreeuwde en gilde, en als het vuur van de razernij was gedoofd, trok ik me terug in mijn eigen stille pruilwereldje.

Besepte mama de oorzaak van die plotselinge en heftige uitbarstingen? Ik heb altijd gedacht van wel en ooit een brief van papa aan haar gevonden, waaraan hij was begonnen en waarin stond hoezeer het hem speet dat hij dat allemaal met mij had gedaan. Maar nu zegt ze dat ze het nooit heeft geweten en dat ze net zo bang voor hem was als ik. Dat wil ik wel geloven. Ik heb de resultaten van zijn wreedheid te vaak op haar gezicht gezien om het te betwijfelen.

Maar de littekens die mijn vader heeft toegebracht zijn niet alleen de lichamelijke, zoals de blauwe plekken over haar hele lichaam. Het waren ook niet alleen de vreselijke trauma's van een jeugd als seksspeeltje van een volwassene. Het ergste van het misbruik, wat ik hem nooit zal vergeven, is de manier waarop ons gezin werd verpletterd. Voorgoed.

Elke vorm van seksueel misbruik veroorzaakt diepe en langdurige schade bij een kind, maar er schuilt iets unieks boosaardigs in gekwetst worden door iemand die wordt geacht voor je te zorgen en van je te houden, en dat heeft een akelig ondermijnend effect op alle andere relaties. Ik heb honderden vrouwen ontmoet die door hun vader waren gemolesteerd, en stuk voor stuk geven ze uiteindelijk de schuld aan hun moeder omdat die hen niet heeft beschermd. Ik heb tegen mama gezegd dat ik haar geloof als ze zegt dat ze nooit heeft geweten dat pa-

pa me misbruikte, en ik heb haar verzekerd dat het allemaal echt allang achter me ligt. Maar in feite was wat papa heeft uitgespookt de wig die ons voor het grootste deel van ons leven uiteengedreven heeft.

En waarom moest hij mij hebben? Mijn zusje heeft hij nooit aangeraakt en mijn broer sloeg hij wel – en soms heel ernstig – maar misbruikte hij nooit seksueel. Wat was er met mij dat hem ertoe bracht? Ik heb het altijd willen weten en op een dag vertelde papa het... Op zijn eigen charmante manier natuurlijk.

‘Jij bent mijn dochter niet!’ schreeuwde hij me toe. ‘Je bent van iemand anders, je bent een bastaard.’ Vanaf die keer was dat de reden die hij opgaf voor zijn seksuele misbruik, voor zijn schoppen en slaan, voor alles wat hij me aanded.

Was dat zo? Ik weet het niet en denk niet dat ik het ooit zal weten. Mama zweert dat het onzin is, dat we alle drie zijn kinderen zijn. Maar al was het wel zo, dan is dat nog geen reden om zulke dingen met een klein meisje te doen. Er is geen enkel excuus voor het misbruik van een klein meisje, of het nu van jou of iemand anders is. Seks is voor volwassenen, niet voor kinderen.

Ik heb een hoop geleerd over de gevolgen van misbruik bij kinderen. Een deel ervan door mijn ervaringen als slachtoffer, de rest heb ik uit boeken of door gesprekken met mensen die het begrijpen. Een van de dingen die vaak voorkomen, is dat de psyche probeert zoveel mogelijk pijn weg te stoppen. Misschien is dat de reden dat ik me maar een paar dingen kan herinneren die mijn vader met me heeft gedaan. Misschien was het ook de reden dat niemand zag wat er aan de hand was.

Aan de andere kant begon het allemaal in de jaren tachtig. In die tijd werd er weinig over seksueel misbruik van kinderen gesproken, althans niet voordat de controverse van Cleveland in 1987 in Middlesbrough aan het daglicht kwam. Twee kinderartsen veroorzaakten een storm van protest in het hele land